

Några begrepp

BAS Online: Pass 1

Vad är forskningsdata?

Det material som har samlats in för att tjäna som underlag till vetenskapliga analyser

Kan vara allt från mätresultat till datakod, bilder och ljudfiler

SND

Svensk nationell datatjänst

Att göra forskningsdata tillgängliga

Hur lätt är det att nå data?

Data kan göras tillgängliga via:

- ett datarepositorium
- det egna lärosätet
- forskargruppen

SND

Svensk nationell datatjänst

Att göra forskningsdata tillgängliga

Kan vem som helst komma åt materialet?

- Data innehåller känsliga personuppgifter
- Det finns juridiska eller etiska begränsningar
- Forskningshuvudmannen måste kontaktas

SND

Svensk nationell datatjänst

Lagring

Säker lagring och backup förhindrar

- förlust av data
- intrång från obehöriga

Undvik USB-minnen, externa hårddiskar eller lokal lagring på datorn!

SND

Svensk nationell datatjänst

BAS Online

Långtidsbevarande av data

Tre riktlinjer:

- Formatet ska vara vanligt förekommande
- Formatet bör vara leverantörsoberoende
- Formatet har en öppen teknisk specifikation

SND

Svensk nationell datatjänst

Arkivering

Arkivering sker vid det egna lärosätet i enlighet med Arkivlagen (SFS 1990:782)

FAIR-principerna

F (*Findable*)

A (*Accessible*)

I (*Interoperable*)

R (*Reusable*)

SND

Svensk nationell datatjänst

FAIR-principerna

F (*Findable*)

Sökbara data

Relevanta metadata

Accepterade format

PID

A (*Accessible*)

I (*Interoperable*)

R (*Reusable*)

SND

Svensk nationell datatjänst

FAIR-principerna

F (*Findable*)

Tillgängliga data

A (*Accessible*)

Alla data kan inte
tillgängliggöras fritt och öppet

I (*Interoperable*)

Metadata är alltid publika

R (*Reusable*)

SND

Svensk nationell datatjänst

FAIR-principerna

F (*Findable*)

A (*Accessible*)

I (*Interoperable*)

R (*Reusable*)

Data ska vara åtkomliga

Ska följa befintliga standarder

Data och metadata är maskinläsbara

Data och metadata är människoläsbara

FAIR-principerna

F (*Findable*)

A (*Accessible*)

I (*Interoperable*)

R (*Reusable*)

Data ska kunna återanvändas

Tillräckliga metadata

Information om licenser

Information om ursprung

SND

Svensk nationell datatjänst

Sammanfattning

- Tillgängliggörande handlar om graden av lätthet att nå data
- Data ska lagras säkert
- För långtidsbevarande bör vanliga, leverantörsoberoende format med öppna specifikationer väljas

FAIR

- data ska vara sökbara
- tillgängliga
- kompatibla med olika standarder
- möjliga att återanvända

Några begrepp

BAS Online: Pass 1

